

Mirosja

Misteri i Mirosjes kryhet menjëherë mbas atij të Pagëzimit, mbledhur të dy në të njëjtin rit. Kryerësi i misterit, peshkopi apo prifti, lyen me Miron e Shenjtë të porsapagëzuarin, duke bërë shenjën e Kryqit ne vetull dhe në sytë, në hundë, në buzë, në të dy veshët, në kraharor dhe në duart e këmbët; dhe në çdo lyerje thotë: “Vula e dhuratës të Shpirtit të Shenjtë”. Ky mister kryhet gjithashtu tek ata që vijnë nga komunitetet heretike dhe duan të bashkohen me Kishën. Fjalet që shoqërojnë misterin “Vula e dhuratës të Shpirtit të Shenjtë” tregojnë rëndësinë dhe efektin e tij. Është **a) akti kulmor i të Qënit i Bashkuar me Kishën**, konfirmimi apo vula e bashkimit; dhe **b) Vula e Fuqive Hir-dhënëse** të cilat janë dhuruar për forcimin dhe rritjen në jetën shpirtërore.

Shën Qipriani shkruan: “Ata që janë pagëzuar në Kishë janë vulosur nga Vula e Zotit sipas shembullit të Samaritanëve të pagëzuar, të cilët u pranuan nga Pjetri dhe Joani nëpërmjet vënies së duarve dhe lutjeve (Veprat 8:14-17)... Ajo që atyre u mungonte u plotësua nga Pjetri dhe Joani... Kështu është dhe me ne... Ata janë bërë të përsosur nga vula e Zotit. Etër të tjerë të Kishës e quajnë mirosjen “Vulë”, “Vulë shpirtërore”, “Vulë e jetës së pasosur”, “Konfirmim”, “Përsosje”, “Kulmim”, etj.

Shën Efraim Siriani shkruan: “Me anë të vulës së Shpirtit të Shenjtë vulosen të gjitha portat brenda shpirtit tuaj, me anë të vulës së lyerjes vulosen tërë pjesët e trupit tuaj”. Shën Vasili i Madh pyet: “Si do të luftojë ëngjëlli juaj për ju, si do t’ju ruajë nga armiku, nëse ai nuk do të njohë vulën?... Apo nuk e dini që ëngjëlli vrau të parëlindurin në shtëpitë e atyre që nuk ishin vulosur? Një thesar i pavulosur vidhet lehtë, një dele e pavulosur mund të merret lehtë nga të tjerët.” Ky mister është quajtur gjithashtu “dhuratë e Shpirtit”, “mister i Shpirtit”, “simbol i Shpirtit”, etj.

Misteri i Mirosjes shenjtëron organet e ndijimit, d.m.th. të parët, të dëgjuarit, të prekurit, shijimin dhe nuhatjen. Vula e Shpirtit të Shenjtë është “firma” e Perëndisë në krijesën e Tij të re. Ashtu si një artis mbasi përfundon një tablo të bukur vë nënshkrimin e tij, ashtu edhe Perëndia na vulos, vë nënshkrimin e tij mbi ne mbas pagëzimit për të treguar që ne jemi krijesa e Tij e re.

Si shtesë për të plotësuar pagëzimin dhe për të na përgatitur ne për luftën shpirtërore, Shën Qirili i Jeruzalemit i shton një tjetër dimension Mirosjes, atë të zgjimit të ndijimeve shpirtërore: “Së pari ju jeni lyer në ballë, për t’u çliruar nga turpi që njeriu i parë solli mbas mëkatit, për t’u çliruar krejtësisht që të mund të bëheni të aftë të sodisni lavdinë e Perëndisë me ballë lart, si në një pasqyrë, pastaj jeni lyer në veshët për të dëgjuar misteret hyjnore, pastaj hunda për të nuhatur parfumin hyjnor dhe që të mund të thoni: Ne jemi aroma e dashur e Krishtit.” Por Mirosja jo vetëm na plotëson Pagëzimin, por ajo na përgatit për luftën shpirtërore dhe na zgjon ndijimet shpirtërore; ajo është gjithashtu një thirrje për t’i shërbyer Zotit tonë, një shenjë e rekrutimit në ushtrinë e Tij.

Etërit e shenjtë të Kishës e lidhin fjalën “krishterë” me fjalën “krezmim” (mirosja). Chrisma dhe Christos në greqisht do të thonë “lyerje” dhe “i lyeri”. Shën Qirili insiston që vetëm lyerja e brendshme me Shpirtin e Shenjtë mund të na bëjë ne të krishterë. Sepse

kur Shpirti i Shenjtë “derdhet” mbi shpirtrat tanë, ne bëhemi “Krishtera” (të lyer) me të vërtetë. Ai vazhdon: “Ai (Jisui) u zhyt në lumin Jordan dhe mbasi lëshoi aromën e hyjnisë së Tij në ujrat, Ai u ngrit prej tyre dhe Shpirti i Shenjtë ndriçoi mbi të... Në të njëjtën mënyrë edhe me ju, mbasi dilni nga kazanin e pagëzimit ju jepet miro (lyerja), tipi i asaj që ishte lyer Krishti, që është Shpirti i Shenjtë”. Në pagëzim Zoti vjen të pastrojë njeriun nga mëkati fillestar dhe nga skllavëria e Satanait. Pastaj fillon aspekti pozitiv i shpëtimit nëpërmjet Mirosjes së Shenjtë. Ena e larë dhe e pastruar nga pagëzimi mbushet me praninë e Shpirtit të Shenjtë dhe bëhet krijesë e re, (2Kor.5:7) dhe një tempull i Shpirtit të Shenjtë. Kështu Mirosja plotëson dhe përsos pagëzimin. Shën Ambrozi thotë: “Në këtë mister ju merrni vulën e Shpirtit të Shenjtë për të Plotësuar dhe Përsosur punën e nisur te ju kur lindët përsëri në kazanin e pagëzimit”.

Ditën e Rushajeve Kisha u lye për misionin e saj hyjnor ndër njerëzit, d.m.th., të vazhdonte në botë shërbesën shëruese, predikuese dhe shenjtëruese të Krishtit. Atë ditë Shpirti i Shenjtë erdhi e banoi tek apostujt, duke i mbushur ata me fuqinë dhe diturinë e Perëndisë, dhe duke i bërë të aftë të predikonin Krishtin me guxim. Ajo që i ndodhi Krishtit në Theofani dhe Kishës ditën e Rushajeve ndodh në jetën e çdo pjesëtari të trupit me anë të Mirosjes që bëhet mbas pagëzimit. Pagëzimi dhe Mirosja nuk janë të ndara në Kishën Ortodokse sepse njëri është Ujë dhe tjetri pagëzim me Frymë. “Me të vërtetë, me të vërtetë po ju them, ne mos lindte njeriu prej Uji e Fryme, s’mund të hyjë në Mbretërinë e Perëndisë.” (Joan 3:5). Të dy pagëzimet qëndrojnë së bashku. Nëpërmjet misterit të Mirosjes ne pagëzohemi me Shpirtin e Shenjtë si Krishti në Theofani dhe Kisha në Rushajet. Theodori i Mopsuestias shkruan: “Sapo ju ngriheni nga uji ju jepet një rrobë e pastër dhe e bardhë. Është një shenjë e jetës së re që ju do jetoni si bij të ngjalljes... Pastaj ju shkoni tek peshkopi për të marrë vulën përfundimtare e cila plotëson dhe përsos inicimin tuaj dhe fuqizon me dhuratat e Shpirtit të Shenjtë. Kështu që ju ndiqni shembullin e Vete Isuit, i Cili u pagëzua në Jordan që ta bënte pagëzimin një burim shenjtërimi për ne. Kur Ai u ngrit nga ujrat, Shpirti i Shenjtë zbriti dhe qendroi mbi të në formën e pëllumbit”. Porsa ne dalim nga uji i pagëzimit, i njëjti Shpirt i Shenjtë zbrit mbi ne nëpërmjet Mirosjes. Shën Qirili i Jeruzalemit thotë: “Kur uji lan trupin, Shpirti i Shenjtë vë vulën e tij mbi shpirt që me zemrat tona të pastruara shpirtërisht dhe me trupet tona të larë të mund t’i afrohem Perëndisë. Ti pra, që po zbrit në ujë, mos mendo vetëm thjesht për ujin, por me anë të veprimit të Shpirtit të Shenjtë po merr shpëtimin tënd: sepse pa ato të dyja, Ujin dhe Frymën, ju nuk mund të bëheni të përsosur.”

Mirosja është pjesëmarrja në lyerjen e Krishtit nga Fryma pas Pagëzimit të Tij. Ashtu si në pagëzim ne marrim pjesë në vdekjen dhe ngjalljen e Isuit, kështu në Mirosje ne marrim pjesë në lyerjen e Krishtit nga Shpirti i Shenjtë. Mirosja është përmbushja e pagëzimit siç Rushajet janë për Pashkën. Në të marrim Shpirtin e Shenjtë i cili do na bëjë të aftë të jetojmë jetën e Perëndisë në të cilën kemi lindur nëpërmjet pagëzimit.

Mirosja është misteri me anë të të cilit trupat tanë janë bërë tempuj të Shpirtit të Shenjtë. I tërë trupi është lyer, vulosur e shenjtëruar si një tempull, d.m.th. sytë, hunda, buzët, veshët, kraharori, duart, këmbët. Ashtu si Kungimi është darka e fundit personale, edhe Mirosja është Rushaja personale; ardhja personale tek njeriu e Personit të tretë të Hyjnisë, Shpirtit të Shenjtë, siç erdhi tek Apostujt ditën e Rushajave (ditën e Pentekostisë).

Peshkop Kalistos Vare shkruan: “Cfarë ndodhi tek të krishterët e parë ditën e Rushajave, ndodh gjithashtu tek secili nga ne në Mirosjen... I porsapagëzuari, fëmijë apo i rritur shënohet nga prifti me Miron e Shenjtë në ballë, sy, hundë, gojë, veshë, kraharor, duar e këmbë duke thënë: ‘Vula e dhuratave të Shpirtit të Shenjtë’. Kjo është për secilin nga ne një Rushaje personale: Shpirti, i Cili zbriti tek Apostujt në mënyrë të dukshme në gjuhëra zjarri, zbret mbi ne në mënyrë të padukshme, por jo me më pak fuqi e realitet. Secili bëhet një “I lyer”, një “Krisht”, sipas ngjashmërisë së Isuit, Mesias”.

Mirosja është misteri me anë të të cilit ne jemi “dorëzuar” (hirotonisur) në bashkësinë e besnikëve. Ashtu si kandidati për priftëri merr Shpirtin e Shenjtë nëpërmjet dorëzimit për ta ndihmuar atë për të kryer detyrat e shërbimit të tij, ashtu edhe çdo i krishterë orthodhoks i pagëzuar “dorëzohet” në Trupin e Krishtit nëpërmjet misterit të Mirosjes. Mirosja na jep fuqinë dhe hirin për t’u bërë nxënës të Isuit në botën e sotme, për të ndërtuar së bashku mretërinë e Perëndisë dhe për të qene pjesëmarrës të përgjegjshëm në jetën e Kishës.

Shën Ambrozi shkruan:”...Lyerja (Mirosja) pas pagëzimit ju shenjtëron ju që të jeni pjesëmarrës në priftërinë e besnikëve. I tërë trupi i Kishës është lyer për të kryer një funksion priftëror, për të afruar një sakrificë shpirtërore lavdërimi, siç thotë Shën Pjetri në letrën e tij të parë: ‘Po ju jeni një racë e zgjedhur, një priftëri mbretërore, një komb i shenjtëruar, popull që Perëndia e fitoi, që të rrëfeni mirësitë e Atit, që ju thirri nga errësira në dritën e Tij të mrekullueshme.’ (I Pjetri 2:9)... Të gjithë ju... jeni lyer nga Shpirti i Shenjtë për të marrë pjesë në mbretërinë e Perëndisë si edhe në priftërinë e besnikëve.

Miro që përdoret në misterin e Mirosjes përbëhet nga vaj ulliri përzier me ballsame të çmuara dhe parfume. Me këtë vaj të parfumuar Moisiu lyeu vëllain e tij, Aaronin në priftërinë e lartë sipas udhërit të Perëndisë. Përpara lyerjes Aaroni u la në ujë. Me këtë vaj të krishterët janë lyer si një “popull mbretëror”. Aroma e Miros paraqet aromën e Frymës që mbush të gjitha gjërat. Shën Qirili i Jeruzalemit shkruan: “Mos mendoni që MIRO është diçka e zakonshme. Ashtu si buka e Meshës mbas invokimit të Shpirtit të Shenjtë nuk është më bukë e zakonshme, por trupi i Krishtit, kështu edhe Miro e Shenjtë nuk është më e sakonshme... mbas epiklesis, por HIR i Krishtit, bërë efektshëm nga Shpirti i Shenjtë me anë të pranisë së hyjnisë së Tij.”

Mbas shenjtërimit nga patrikët apo kryepiskopët e kishave të ndryshme autoqefale të Enjten e Madhe të çdo viti, miro dërgohet nëpër enoritë lokale për t’u përdorur mbas pagëzimit nga priftërinjtë. Shenjtërimi i Miros duhet të bëhet nga një peshkop. Shenjtëria e veçantë e miros si enë e pranisë së Shpirtit të Shenjtë shihet edhe në faktin që ajo mbahet tërë vitin në Altarin e Shenjtë së bashku me Kungatën.

Një gjë tjetër që dallon miron nga vajërat e tjerë përdorur në adhurimin orthodhoks, si shtesë për bekimin sakramental, është fakti që ajo është parfumuar me bimë aromatike.

Në perëndim ndarja e Mirosjes nga Pagëzimi ndodhi rreth shekullit XIII. Ajo kryhet në moshën 7 vjeç dhe bëhet vetëm nga peshkopi dhe vetëm në vetull, ndërsa në kishën e Lindjes lyerja me miro bëhet në vetull, sy, veshë...etj.

Përveçse në misterin e mirosjes, miro përdoret gjithashtu edhe në disa raste të jashtëzakonshme. Kështu në shenjtërimin e një kiske lyhen me miro altari i shenjtë ku do të kryhet Misteri i Trupit dhe Gjakut të Shenjtë të Krishtit si edhe muret e Kishës. Në të kaluarën në një rit të veçantë lyheshin me miro kur kurorëzoheshin perandorët apo mbretërit orthodhoksë.

Si përfundim do të donim të shtonim që pyetjes së Shën Pavlit drejtuar Efesianëve: “A e morrët Shpirtin e Shenjtë” të mos i përgjigjemi me një “Po” formale, por t’i drejtojmë vetes edhe disa pyetje të tjera. Cfarë kam bërë unë me dhuratën e Shpirtit të Shenjtë? A e kam mbajtur pastër tempullin? A e ndjej unë praninë e Shpirtit në jetën time? A përpiqem unë ta ushqej e ta zhvilloj farën e Shpirtit? Le t’i përgjigjet personalisht çdo i mirosur këtyre pyetjeve.